

ที่ นท ๐๘๐๔.๔/๒ ๑๒๐๐

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ถนนนครราชสีมา กทม. ๑๐๓๐๐

๒๗ เมษายน ๒๕๖๕

เรื่อง ซักซ้อมแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติในการอุทธรณ์ ภัยคดีแพ่งและอุทธรณ์คดีปกครอง
เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ นท ๐๒๐๔.๑/๒ ๒๕๖๕ ลงวันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๖๕ จำนวน ๑ ชุด
๒. สำเนาหนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค ๐๔๐๖.๒/๒ ๔๔ ลงวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๖๔ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้รับแจ้งจากรัฐธรรมมหาดไทยว่า ตามที่สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทยแจ้งส่วนราชการระดับกรม ส่วนราชการและหน่วยงานในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย และจังหวัด ทุกจังหวัด ให้ออกบัญชีตามแนวทางในการอุทธรณ์ ภัยคดีแพ่งและอุทธรณ์คดีปกครอง ตามหนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค ๐๔๐๖.๒/๒ ๔๔ ลงวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๖๔ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติในการอุทธรณ์ ภัยคดีแพ่งและอุทธรณ์คดีปกครอง นั้น ปรากฏว่า ยังคงมีกรณีที่ดำเนินการไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติในการอุทธรณ์ ภัยคดีแพ่งและอุทธรณ์คดีปกครองตามหนังสือกระทรวงการคลังดังกล่าว ซึ่งอาจส่งผลให้ทางราชการได้รับความเสียหายได้ ดังนั้น จึงขอให้ส่วนราชการพิจารณาดำเนินการและกำชับเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบให้ออกบัญชีให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติในการอุทธรณ์ ภัยคดีแพ่งและอุทธรณ์คดีปกครอง ของกระทรวงการคลังโดยเคร่งครัด รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นพิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้การดำเนินการเกี่ยวกับการอุทธรณ์ ภัยคดีแพ่งและอุทธรณ์คดีปกครองของสำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดเป็นไปโดยถูกต้อง ตามหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติในการอุทธรณ์ ภัยคดีแพ่งและอุทธรณ์คดีปกครองตามหนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค ๐๔๐๖.๒/๒ ๔๔ ลงวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๖๔ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติในการอุทธรณ์ ภัยคดีแพ่งและอุทธรณ์คดีปกครอง อันจะเป็นการป้องกันไม่ให้ทางราชการได้รับความเสียหาย จึงขอความร่วมมือ ผู้ว่าราชการจังหวัดแจ้งสำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดพิจารณาดำเนินการและกำชับเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบให้ออกบัญชีให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติในการอุทธรณ์ ภัยคดีแพ่งและอุทธรณ์คดีปกครองของกระทรวงการคลังโดยเคร่งครัด

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายประยูร รัตนเสนีย์)

อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กองกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น

กลุ่มงานคดี

โทร. / โทรสาร ๐-๒๒๔๓-๙๐๓๖

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@dla.go.th

๘๔

บันทึกข้อความ

กรมสั่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
 ที่ปรับ..... 2036
 วันที่ ๑๘ เม.ย. ๒๕๖๕
 เวลา.....

ส่วนราชการ กระทรวงมหาดไทย สำนักงานปลัดกระทรวง โทร. ๐-๒๒๒๒๒-๒๔๔๙, (๔๐๔๖๔) (สิทธิธรรม)

ที่ มท ๐๒๐๘.๑/๒๔๖๐๙

วันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๖๕

เรื่อง ซักซ้อมแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติในการอุทธรณ์ ภัยคดีแพ่งและอุทธรณ์คดีปกครอง

เรียน อธิบดีกรมการปกครอง อธิบดีกรมที่ดิน อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น อธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน และอธิบดีกรมโยธาธิการและผังเมือง

ตามหนังสือสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๒๐๘.๑/๑๐๔๘ ลงวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๖๕ ได้แจ้งส่วนราชการระดับกรม ส่วนราชการและหน่วยงานในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย และจังหวัด ทุกจังหวัด ให้ถือแนวทางในการอุทธรณ์ ภัยคดีแพ่งและอุทธรณ์คดีปกครอง ตามหนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค ๐๔๐๖.๒/ว.๔๔ ลงวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๔๙ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติในการอุทธรณ์ ภัยคดีแพ่งและอุทธรณ์คดีปกครอง ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงมหาดไทยขอเรียนว่า ยังคงมีกรณีที่ดำเนินการไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติในการอุทธรณ์ ภัยคดีแพ่งและอุทธรณ์คดีปกครองตามหนังสือกระทรวงการคลังข้างต้น ซึ่งอาจส่งผลให้ทางราชการได้รับความเสียหายได้ ดังนั้น จึงขอให้ส่วนราชการพิจารณาดำเนินการและกำชับเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบให้ถือปฏิบัติให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติในการอุทธรณ์ ภัยคดีแพ่งและอุทธรณ์คดีปกครองของกระทรวงการคลัง โดยเคร่งครัด

(นายสุทธิพงษ์ จุลเจริญ)
ปลัดกระทรวงมหาดไทย

กองกลางตาม ๑๐๖๖๖๗๘ ๙๙๙๙๙๙๙๙๙๙
 เลขรับ..... ๑๐๘๓
 วันที่ ๑๘ เม.ย. ๒๕๖๕
 เวลา..... ๐๙.๔๘ น.

ที่ นท 0208.1/ ๙ 1048

ทีม ส่วนราชการระดับกรม ส่วนราชการและหน่วยงานในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย
และจังหวัดทุกจังหวัด

ด้วยกระทรวงการคลัง ได้สั่งหนังสือแจ้งเวียนแนวทางปฏิบัติในการอุทธรณ์ ฎีกา คดีแพ่ง และอุทธรณ์คดีปกครอง เพื่อให้ส่วนราชการอื่นปฎิบัติ โดยให้ยกเลิกแนวทางปฏิบัติในการอุทธรณ์ ฎีกา คำพิพากษางานศาลในคดีแพ่งใดๆ ตามหนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค 0406.2/ว. 23 ลงวันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2547 และให้กระทรวงมหาดไทยแจ้งให้หน่วยงานในสังกัดถือเป็นหลักปฏิบัติต่อไป รายละเอียดตามสำเนาหนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค 0406.2/ว.44 ลงวันที่ 23 มิถุนายน 2549 และ เอกสารที่ส่งมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและแจ้งให้เจ้าหน้าที่ในสังกัดทราบเพื่อถือเป็นหลักปฏิบัติต่อไป

สำนักกฎหมาย

กลุ่มงานคดีและนิติกรรมสัญญา

โทร./ โทรสาร 0-2222-2849 ๙.๑ ชั้นที่๓๓ (ที่ ๒)

๑๙

กระทรวงมหาดไทย
กองกลาง สำนักงานปลัดกระทรวง
วันที่ - ๓ ก.ค. ๒๕๔๙
เลขที่ 27056
เวลา.....

ที่ กค 0406.2/ว. 44

กระทรวงการคลัง

ถนนพหลโยธิน 6 กม. 10400

๒๖ มิถุนายน ๒๕๔๙

๑๘๓๕

๗ ก.ค. ๒๕๔๙

เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติในการอุทธรณ์ ฎีกาคดีแพ่งและอุทธรณ์คดีปักครอง
โดยยึดถือตามที่ได้ระบุไว้ในกฎหมาย

ข้อถึง หนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค 0406.2/ว 23 ลงวันที่ 20 กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗

สิงที่ส่งมาด้วย หลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติในการอุทธรณ์ ฎีกาคดีแพ่งและอุทธรณ์คดีปักครอง

ตามหนังสือที่ข้างต้น กระทรวงการคลังได้แจ้งเรียนแนวทางปฏิบัติในการอุทธรณ์ ฎีกา
คำพิพากษาของศาลในคดีแพ่งได้ฯ เพื่อให้ส่วนราชการตีบัญญัติ กรณีที่ศาลมีคำพิพากษาให้ส่วนราชการ
เป็นฝ่ายแพ้คดีหรือชนะคดีไม่เต็มตามท่อง นั้น

กระทรวงการคลังพิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อเป็นการกระจายอำนาจการตัดสินใจ
และเกิดความสะดวกรวดเร็วต่อการปฏิบัติหน้าที่ของส่วนราชการ ลดกระบวนการนี้ออกชั้นต่อนกว่าปฏิบัติงาน
ที่ล่าช้าหรือไม่จำเป็นของส่วนราชการ จึงให้ยกเลิกหนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค 0406.2/ว 23 ลงวันที่ 20
กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗ และให้ส่วนราชการ (กระทรวง กรม หรือส่วนราชการอื่นและมีฐานะเป็นกรม
และราชการส่วนภูมิภาค แต่ไม่รวมถึงราชการส่วนห้องถัง รัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานอื่นของรัฐ) ถือปฏิบัติ
ตามหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติในการอุทธรณ์ ฎีกาคดีแพ่งและอุทธรณ์คดีปักครองที่ส่งมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและแจ้งให้หน่วยงานในสังกัดถือเป็นหลักปฏิบัติชอบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายปรัชกอบ ศันติยาพงศ์)

รองปลัดกระทรวงการคลัง

ที่ประชุมผู้จัดการกิจด้านรายจ่ายและหนี้สิน

กรมบัญชีกลาง

สำนักความรับผิดทางแพ่ง

กลุ่มพัฒนาและบริหารงานละเมิดและแพ่ง

โทร. ๐ ๒๒๗๑ ๑๙๙๙

www.cgd.go.th

หลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติในการอุทธรณ์ ฎีกาคดีแพ่งและอุทธรณ์คดีปกครอง

1. หลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติในการอุทธรณ์ ฎีกาคดีแพ่งในศาลยุติธรรม

1.1 คดีแพ่งที่มีจำนวนทุนทรัพย์ในชั้นอุทธรณ์หรือฎีกาไม่เกิน 10,000,000 บาท และศาลพิพากษาให้ส่วนราชการเป็นฝ่ายแพ้คดีหรือพิพากษาให้ส่วนราชการชนะคดีไม่เต็มตามที่ฝ่ายนี้จะอุทธรณ์ ฎีกาหรือไม่ ให้อุปในดุลพินิจของส่วนราชการเจ้าของคดีและพนักงานอัยการที่สำนักงานอัยการสูงสุดมอบหมาย โดยไม่ต้องส่งเรื่องให้กระทรวงการคลังพิจารณา ทั้งนี้โดยให้คำนึงถึงความเป็นธรรมและประโยชน์ของทางราชการเป็นสำคัญ

ในกรณีที่ส่วนราชการเจ้าของคดีและพนักงานอัยการที่สำนักงานอัยการสูงสุดมอบหมาย มีความเห็นไม่ตรงกัน ให้พิจารณาว่า การอุทธรณ์ ฎีกา จะเป็นประโยชน์กับทางราชการและผลของค่าพิพากษาจะใช้เป็นบรรทัดฐาน ให้ดำเนินการอุทธรณ์ ฎีกาต่อไป โดยไม่ต้องส่งเรื่องให้กระทรวงการคลังพิจารณา

1.2 คดีแพ่งที่มีจำนวนทุนทรัพย์ในชั้นอุทธรณ์หรือฎีกาเกินกว่า 10,000,000 บาท และศาลพิพากษาให้ส่วนราชการเป็นฝ่ายแพ้คดีหรือพิพากษาให้ส่วนราชการชนะคดีไม่เต็มตามที่ฝ่ายนี้จะส่วนราชการเจ้าของคดีและพนักงานอัยการที่สำนักงานอัยการสูงสุดมอบหมายเห็นควรอุทธรณ์ ฎีกา ให้ส่วนราชการดำเนินการอุทธรณ์ ฎีกา โดยไม่ต้องส่งเรื่องให้กระทรวงการคลังพิจารณา

ในกรณีที่ส่วนราชการเจ้าของคดีและพนักงานอัยการที่สำนักงานอัยการสูงสุดมอบหมาย มีความเห็นไม่ตรงกัน ให้พิจารณาว่า การอุทธรณ์ ฎีกา จะเป็นประโยชน์กับทางราชการและผลของค่าพิพากษาจะใช้เป็นบรรทัดฐาน ให้ดำเนินการอุทธรณ์ ฎีกาต่อไป โดยไม่ต้องส่งเรื่องให้กระทรวงการคลังพิจารณา

ในกรณีที่ส่วนราชการเจ้าของคดีและพนักงานอัยการที่สำนักงานอัยการสูงสุดมอบหมาย เห็นตรงกันว่า คดีไม่ควรอุทธรณ์ ฎีกา ให้ดำเนินการอุทธรณ์ ฎีกา ไปก่อน เนื่องจากเป็นคดีที่มีทุนทรัพย์สูง แล้วจึงส่งเรื่องให้กระทรวงการคลังพิจารณาโดยเร็ว โดยให้ส่งเอกสารและแจ้งข้อเท็จจริง เพื่อประกอบการพิจารณาของกระทรวงการคลัง ดังนี้

1.2.1 สำเนาคำฟ้อง คำให้การ ประเดิมที่อุทธรณ์ ฎีกา

1.2.2 สำเนาคำพิพากษาศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์ แล้วแต่กรณี

1.2.3 ความเห็นของส่วนราชการเจ้าของคดี

1.2.4 ความเห็นของพนักงานอัยการที่สำนักงานอัยการสูงสุดมอบหมาย

2. หลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติในการอุทธรณ์คดีปากครองในศาลปากครอง

2.1 คดีปากครองที่มีคำขอให้ศาลสั่งให้ใช้เงินหรือส่งมอบทรัพย์สินไม่เกิน 10,000,000 บาท (เง้นแต่คดีปากครองที่เกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ตาม ข้อ 2.3) และศาลปากครองชั้นต้น มีคำพิพากษานี้คำสั่งให้ส่วนราชการเป็นฝ่ายแพ้คดีหรือให้ส่วนราชการชนะคดีไม่เต็มตามที่ต้อง ไม่ว่าจะ มีพนักงานอัยการเป็นผู้ว่าคดีหรือไม่ก็ตาม กรณีจะอุทธรณ์ต่อศาลปากครองสูงสุดหรือไม่ ให้อยู่ในดุลพินิจ ของส่วนราชการเจ้าของคดี โดยไม่ต้องส่งเรื่องให้กระทรวงการคลังพิจารณา ทั้งนี้โดยให้คำนึงถึงประโยชน์ สาธารณะเป็นสำคัญ

2.2 คดีปากครองที่มีคำขอให้ศาลสั่งให้ใช้เงินหรือส่งมอบทรัพย์สินเกินกว่า 10,000,000 บาท (เง้นแต่คดีปากครองที่เกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ตาม ข้อ 2.3) และศาลปากครองชั้นต้น มีคำพิพากษานี้คำสั่งให้ส่วนราชการเป็นฝ่ายแพ้คดีหรือให้ส่วนราชการชนะคดีไม่เต็มตามที่ต้อง ไม่ว่าจะ มีพนักงานอัยการเป็นผู้ว่าคดีหรือไม่ก็ตาม หากส่วนราชการเจ้าของคดีเห็นควรอุทธรณ์ ให้ส่วนราชการ เจ้าของคดีอุทธรณ์ต่อศาลปากครองสูงสุด โดยไม่ต้องส่งเรื่องให้กระทรวงการคลังพิจารณา ทั้งนี้โดยให้ คำนึงถึงประโยชน์สาธารณะเป็นสำคัญ

ในกรณีที่ส่วนราชการเจ้าของคดีเห็นว่าคดีไม่ควรอุทธรณ์ ให้ดำเนินการอุทธรณ์ต่อศาล ปากครองสูงสุดไปก่อน เนื่องจากเป็นคดีที่มีทุนทรัพย์สูง แล้วจึงส่งเรื่องให้กระทรวงการคลังพิจารณาโดยเร็ว โดยให้ส่งเอกสารและแจ้งข้อเท็จจริงเพื่อประกอบการพิจารณาของกระทรวงการคลัง ดังนี้

2.2.1 สำเนาคำฟ้อง คำให้การแก่ค้ำพ้อง ประเดิมที่อุทธรณ์

2.2.2 สำเนาคำพิพากษานี้คำสั่งศาลปากครองชั้นต้น

2.2.3 ความเห็นของส่วนราชการเจ้าของคดี

2.2.4 ความเห็นของพนักงานอัยการที่สำนักงานอัยการสูงสุดมอบหมาย (หากมี พนักงานอัยการเป็นผู้ว่าคดี)

2.3 คดีปากครองเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่และเป็นไปตามประกาศ กระทรวงการคลัง เรื่อง ความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ที่ไม่ต้องรายงานให้กระทรวงการคลัง ตรวจสอบ ฉบับลงวันที่ 10 พฤษภาคม 2548 ซึ่งกระทรวงการคลังมอบให้เป็นดุลพินิจของส่วนราชการ ในกรณีจัดส่งการ หากมีการดำเนินคดีในศาลปากครอง กรณีจะอุทธรณ์ต่อศาลปากครองสูงสุดหรือไม่ ให้อยู่ในดุลพินิจของส่วนราชการเจ้าของคดี โดยไม่ต้องส่งเรื่องให้กระทรวงการคลังพิจารณา

/สำหรับ...

สำหรับคดีปักครองเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดที่ส่วนราชการมีคำสั่งตามความเห็นของกระทรวงการคลัง หากศาลปักครองชั้นต้นมีคำพิพากษารือคำสั่งให้ส่วนราชการเป็นฝ่ายแพ้คดีหรือให้ส่วนราชการชนะคดีไม่เต็มตามที่่อง ให้ส่วนราชการเจ้าของคดีอุทธรณ์ต่อศาลปักครองสูงสุดไปก่อนแล้วจึงแจ้งเรื่องให้กระทรวงการคลังทราบต่อไป

2.4 คดีปักครองที่ไม่มีคำขอให้ศาลมีสั่งให้เงินหรือส่งมอบทรัพย์สิน เช่น คดีที่เกี่ยวกับสถานะของบุคคล เป็นต้น กรณีจะอุทธรณ์ต่อศาลปักครองสูงสุดหรือไม่ เป็นอำนาจของส่วนราชการเจ้าของคดีโดยไม่ต้องส่งให้กระทรวงการคลังพิจารณา